

UDKAST TIL

DRIFSAFTALE MELLEM HJØRRING KOMMUNE OG VENDSYSSEL HISTORISKE MUSEUM

2018-2020

Udkastet er ikke politisk behandlet og dermed ikke godkendt.

Udkastet offentliggøres alene som baggrundsviden for kandidater til den vakante direktørstilling.

Driftsaftalen behandles sammen med moderniseringsplan i efteråret 2017 i henholdsvis bestyrelse og Hjørring Kommunes Byråd.

1. INDHOLDSFORTEGNELSE

1. DRIFSAFTALENS PARTER.....	3
2. FORMÅL OG BAGGRUND.....	3
3. PROFIL OG MÅL.....	4
4. MUSEETS OPGAVER OG ANSVARSOMRÅDER	4
5. STRUKTUR, LEDELSE, BESTYRELSE og VEDTÆGTER	5
6. KOMMUNALT TILSKUD MÅLRETTET STATSANERKENDELSE	5
7. PROJEKTTILSKUD TIL STEDBUNDNE FORMIDLINGSAKTIVITETER.....	6
8. EVENTUELLE ANLÆGSTILSKUD TIL VEDLIGEHOLD AF UDVALGTE BYGNINGER	7
9. BUDGET OG REGNSKAB	7
10. OPFØLGNING.....	7
11. MISLIGHOLDELSE	8
12. IKRAFTTRÆDEN OG OPSIGELSE	8
13. UNDERSKRIFTER.....	8
14. BILAG 1: MUSEETS EGEN UDDYBNING AF STRATEGIEN.....	9

Foreløbigt udkast - ikke politisk behandlet

1. DRIFTSAFTALENS PARTER

Driftsaftalen indgås mellem

Hjørring Kommune
CVR.nr. 29 18 93 82
Springvandspladsen 5
9800 Hjørring

Og

Vendsyssel Historiske Museum (benævnt "VHM")
CVR.nr. 45 09 43 16
Museumsgade 3
9800 Hjørring

2. FORMÅL OG BAGGRUND

Driftsaftalen indgås inden for rammerne i Museumsloven og Lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet.

Formålet med driftsaftalen er at fastlægge det kommunale driftstilskud samt at målrette supplerende projekttilskud til stedbunden formidling og udvikling af VHM's udstillingssteder.

Driftsaftalen udarbejdes på baggrund af:

- Moderniseringsplanen for VHM, udarbejdet i foråret 2017
- Slots- og Kulturstyrelsens seneste kvalitetsvurdering, hvori der fremhæves hovedpunkter om at skabe en øget faglig rød tråd gennem museets udstillingssteder og aktiviteter samt et behov for en gennemsigtig strategi for museets udvikling
- Et fælles ønske mellem partnerne om at skabe øget gennemsigthed omkring baggrunden for og anvendelsen af de kommunale tilskud, også for de aktører, der ikke navigerer inden for museumsverdenen til daglig

Aftalen indgås inden for rammerne af den til enhver tid gældende lovgivning på området. Aftalen gælder for perioden 2018-2020.

Driftsaftalen skal læses i lyset af, at det forudsættes, at VHM skal opfylde de krav, der knytter sig til bevarelse af statsanerkendelsen, jf. museumslovens § 2.

Gennem de indbyrdes forbundne opgaver indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling skal museerne i et lokalt, nationalt og globalt perspektiv:

- 1) aktualisere viden om kultur- og naturarv og gøre denne tilgængelig og vedkommende,
- 2) udvikle anvendelse og betydning af kultur- og naturarv for borgere og samfund og
- 3) sikre kultur- og naturarv for fremtidens anvendelse.

3. PROFIL OG MÅL

VHM skal bidrage til at definere og udfordre landsdelens kulturelle identitet ved at skabe tankevækkende og relevante faglige museumsoplevelser. Museet skal fungere som landsdelens centrale kulturhistoriske vidensbank.

Det er for det første et mål for museet, at der i perioden 2018-2020 gennemføres en fornyelse af museets formidlingsopgaver så de i højere grad kendetegnes ved stedbundne formidlingsaktiviteter i hele Hjørring Kommune.

Det er for det andet et mål, at forskning og formidling afspejler den tredelte strategiske satsning BY - VAND - LAND.

En konkret plan for museets formidlingsaktiviteter skal udarbejdes på årsbasis. Hjørring Kommune skal ikke godkende indhold i planen, da dette er VHM faglige ansvar. Det er dog som led i nærværende aftale et krav, at der årligt skal leveres:

- 3 udstillinger (egenproducerede).
- 2-4 større stedbundne formidlingsaktiviteter centreret omkring henholdsvis Hirtshals og Mosbjerg (eks. Høstdag, Kartoffeldag).
- Mere end 50 mindre stedbundne formidlingsaktiviteter inden for rammerne af museets faglige ansvarsområde (eks. byvandring, landskabsvandring).
- 2 foredragsrækker.

Ligeledes skal museet i videst muligt omfang engagere sig i tværinstitutionelle tiltag (eks. Kulturnatten, Hjørring Live) med henblik på en øget synlighed af museets aktiviteter og for aktivt at søge nye brugere.

4. MUSEETS OPGAVER OG ANSVARSOMRÅDER

VHM skal gennem indsamling, registrering, bevaring, forskning og formidling inden for sine ansvarsområder virke for sikringen af Danmarks kulturarv og belyse forandring, variation og kontinuitet i menneskers livsvilkår fra de ældste tider til nu.

Museet kan desuden gennem sin virksomhed belyse naturen, dens udvikling, nutidige miljø og samspillet med mennesker.

Museet og arkivet skal gøre samlingerne tilgængelige for offentligheden og stille dem til rådighed for forskningen samt udbrede kendskabet til resultatet af såvel museets og arkivets egen forskning som anden forskning baseret på museets og arkivets samlinger.

Museets virksomhed skal emnemæssigt altid ske under hensyntagen til beslægtede museers ansvarsområde, ligesom museets virksomhed i andre museers geografiske ansvarsområde skal ske i forståelse med disse.

5. STRUKTUR, LEDELSE, BESTYRELSE og VEDTÆGTER

Den Selvejende Institution Vendsyssel Historiske Museum består af udstillingsstederne:

- *VHM Hjørring*: Museets centrale udstillinger. Centrale kulturhistoriske udstillinger og skiftende særudstillinger. Historisk Arkiv.
- *Hirtshals Museum*: Udstillingen om livet ved kysten i nyere tid.
- *Bunkermuseet*: Atlantvoldens 10. batteri og Danmarks eneste komplet udgravede bunker fra Anden Verdenskrig.
- *Strandfogedgården*: Udstilling med fokus på natur- og kulturlandskabet omkring Rubjerg Knude, herunder sandflugtens og kysterosionens betydning for det vendsysselske landskab. Udfases 2020.
- *Skudehandlerpakhuset i Tornby*: Plancheudstillingen i Tornby. Fokus på skudehandlen langs vestkysten fra middelalder til nutid.
- *Landskabs- og Landbrugsmuseet i Mosbjerg*: Museet har karakter af open air, og omfatter et rekonstrueret husmandssted foruden landbrugsudstillingen på gården Bjørnager.

VHM ledes af en direktør for museet. Direktøren refererer til museets bestyrelse.

VHM's bestyrelsesmedlemmer udpeges for en fireårs periode fra 1. april i det første år af en kommunal valgperiode.

Bestyrelsens sammensætning fastlægges i øvrigt i vedtægt for museet. Ændringer i vedtægten skal godkendes af Hjørring Kommune som hovedbidragsyder.

Bestyrelsen konstituerer sig med formand og næstformand. Bestyrelsen fastsætter i øvrigt selv sin forretningsorden. Bestyrelsen afholder normalt fire møder om året.

Bestyrelsen er ansvarlig for institutionens drift.

6. KOMMUNALT TILSKUD MÅLRETTET STATSANERKENDELSE

For at opretholdet statsanerkendelse skal VHM have et økonomisk grundlag, der gør det muligt at opretholde en acceptabel museumsfaglig og bygningsmæssig standard.

Det er samtidig et krav, at museet for at modtage det statslige driftstilskud også skal modtage ikke-statslige driftstilskud. Museets ikke-statslige driftstilskud skal udgøre mindst det samme som det minimumsbeløb, der årligt fastsættes på finansloven. I finansloven for

2017 er dette minimumsbeløb fastsat til 2,0 mio. kr., idet huslejeudgifter, prioritetsrenter og afdrag fradrages.

Der gives, til opretholdelse af statsanerkendelse, et driftstilskud på 4,475 mio. kr. (2018 P/L)

Driftstilskuddet reguleres og meddeles til brug for og af hensyn til budgetlægningen for VHM for et år ad gangen. Driftstilskuddet meddeles VHM umiddelbart efter byrådets budgetvedtagelse.

Driftstilskuddet fremskrives som udgangspunkt med KL's pris- og lønfremskrivningsskøn. Tilskuddet kan reguleres, såfremt Hjørring Kommune foretager generelle budgetreguleringer eller ændrer prioritering af området. Driftstilskuddet kan endvidere reguleres i såvel op- som nedadgående retning, såfremt forudsætningerne for VHM's aktivitetsniveau ændres.

Hjørring Kommunes tilskud udbetales i fire lige store årlige rater. Raterne forfalder den første hverdag i hvert kvartal.

VHM skal til enhver tid sikre, at det kommunale tilskud anvendes til opfyldelse af museumslovens § 2 og i overensstemmelse med gældende lovgivning. VHM skal således sikre, at det kommunale tilskud alene anvendes til lovlige kommunale formål. Hjørring Kommune fører tilsyn hermed ved gennemgang af VHM's regnskab. Tilsynet kan kræve yderligere dokumentation, hvis tilsynet finder det nødvendigt.

7. PROJEKTTILSKUD TIL STEDBUNDNE FORMIDLINGSAKTIVITETER

Hjørring Kommune yder endvidere supplerende projekttilskud på 1,2 mio. kr. (2018 P/L) målrettet konkrete aktiviteter, som Hjørring Kommune og VHM i samarbejde ønsker at lægge særligt vægt på.

Udover de lovpligtige opgaver, som VHM ifølge statsanerkendelsen er forpligtet til at udføre, ønsker Hjørring Kommune og VHM i samarbejde at lægge særligt vægt på:

- At VHM prioriterer og udvikler formidlingsaktiviteter knyttet op på det strategiske afsæt BY - VAND - LAND
- At VHM's formidling også skal foregå lokalt via løbende stedbundne formidlingsaktiviteter i hele Hjørring Kommunes geografiske område
- At VHM arbejder mod en øget kommercialisering af museets formidlingsaktiviteter, herunder at der åbnes op for og aktivt søges at tiltrække nye brugere, så museet bliver "for de mange"

Hjørring Kommunes projekttilskud kan alene anvendes på aktiviteter, der er knyttet op på museets strategiske afsæt "BY - VAND - LAND". Såfremt museet undtagelsesvist ønsker at afvikle aktiviteter, der ikke vedrører "BY - VAND - LAND", kan Hjørring Kommunes tilskud ikke anvendes hertil, og VHM skal kunne dokumentere, at aktiviteten kan balancere økonomisk uden kommunal tilskud, ud fra en totaløkonomisk betragtning.

8. EVENTUELLE ANLÆGSTILSKUD TIL VEDLIGEHOLD AF UDVALGTE BYGNINGER

I Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering såvel som i Moderniseringsplanen for VHM rettes opmærksomhed mod, at VHM's bygningsmasse og bygningsdrift ikke må udgøre en barriere for museets muligheder for at opretholde et tilfredsstillende fagligt niveau.

Hjørring Kommune kan efter ansøgning yde særlige anlægstilskud til vedligehold af konkrete, udvalgte bygninger i VHM's bygningsmasse. Sådanne tilskud og ansøgning herom skal dog ses i sammenhæng med Moderniseringsplanen for VHM.

9. BUDGET OG REGNSKAB

VHM's budget, regnskab og revision skal følge gældende bekendtgørelse om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet samt gældende bekendtgørelse om museer.

Museets regnskabsår følger kalenderåret. VHM skal årligt udarbejde et årsregnskab samt ledelsesberetning og årsberetning, der både dokumenterer anvendelse af driftstilskud og tilskud til de stedbundne aktiviteter.

Regnskabet skal herefter sendes til godkendelse i VHM's bestyrelse og til den offentlige hovedtilskudsgiver (Hjørring Kommune). Årsregnskabet sendes til Slots- og Kulturstyrelsen efter styrelsens retningslinjer.

Regnskabet skal stilles til rådighed for Hjørring Kommune som hovedtilskudsyder senest 6 mdr. efter regnskabsårets afslutning.

VHM skal årligt udarbejde forslag til budget med tilhørende budgetkommentarer. Budgettet skal godkendes af museets bestyrelse og sendes til Hjørring Kommune som offentlig hovedtilskudsgiver samt til Kulturstyrelsen senest to måneder før regnskabsårets begyndelse.

10. OPFØLGNING

Hjørring Kommune og VHM foretager en løbende opfølgning på driftsaftalens indhold. VHM's ledelse og bestyrelse foretager halvårlig rapportering til det ansvarlige fagudvalg i Hjørring Kommune.

Opfølgningen er todelt.

I forhold til det af Hjørring Kommune ydede driftstilskud, jf. afsnit 6 afrapporteres der i form af opfølgning på Slots- og Kulturstyrelsens Kvalitetsvurdering og museets arbejde med at realisere styrelsens anbefalinger.

I forhold til de af Hjørring Kommune ydede projektilskud, redegør VHM i rapporteringen for status på økonomi og aktiviteter jf. afsnit 7.

11. MISLIGHOLDELSE

Ved misligholdelse af driftsaftalen skal indsigelser herom fremføres skriftligt til den anden part.

Hjørring Kommune kan ved VHM's misligholdelse af aftalen regulere i driftstilskuddet og i det supplerende tilskud.

12. IKRAFTTRÆDEN OG OPSIGELSE

Driftsaftalen træder i kraft den 1. januar 2018.

Begge parter har til enhver tid ret til genforhandling af driftsaftalen. Aftalen genforhandles første gang den 1. maj 2019.

Driftsaftalen kan opsiges af begge parter med 1 års varsel pr. 1. januar.

13. UNDERSKRIFTER

14. BILAG 1: MUSEETS EGEN UDDYBNING AF STRATEGIEN

Forsknings- og formidlingsfaglige satsninger 2018-2020

Følgende notat er udarbejdet med henblik på at definere museets strategiske arbejdsområde for perioden 2018-2020. Der er lagt fokus på forsknings- og formidlingsmæssige tiltag, der har til opgave at højne museets faglige kvalitet, under hensyntagen til en fortsat tilfredsstillende opgavevaretagelse indenfor alle museumslovens søjler.

Notatet er udarbejdet i sommeren 2017, og kan blive genstand for ændringer/justeringer.

Forskning og formidling:

Forskningsstruktur ved VHM

For på bedst mulig måde at skabe en faglig sammenhæng i museets forskningsaktiviteter, er forskningsstrukturen tværgående i forhold til museets allerede etablerede faglige struktur (afdelinger for arkæologi, nyere tid, historisk arkiv etc.). Formålet hermed er at sikre flerfagligheden i de museale forskningsprojekter, og i højere grad skabe en synergi og muligt samarbejde mellem de forskellige faglige medarbejdergrupper. Målet er at VHM skal præstere forskning på højt nationalt og internationalt niveau på linje med landet øvrige statsanerkendte museer. Forsknings- og formidlingsstrategien er bygget op over den tredelte satsning BY – VAND – LAND (jf. nedenfor).

Publicering

For at kvalitetssikre museets forskning og faglige profil er det hensigten, at forskningsresultater i overvejende grad skal publiceres i nationale eller internationale fagfællebedømte tidsskrifter.

Inden 2020 er det derfor museets ambition at have publiceret som minimum:

- 1-2 monografier (eller ph.d.-afhandlinger)
- 10 artikler i fagfællebedømte tidsskrifter (på dansk)
- 5 artikler i fagfællebedømte tidsskrifter (på engelsk eller andet fremmedsprog)

Herudover er det museets ambition at etablere et nyt museumstidsskrift, eventuelt i samarbejde med andre nordjyske museer.

Formidlingsstruktur ved VHM

Museets formidling tager afsæt i museets forskning. Museets faglige afdelinger (arkæologi, nyere tid og Historisk Arkiv) har alle en forpligtigelse til at formidle deres viden til et bredt publikum og på en mangfoldig måde. Foruden de offentlige programsatte aktiviteter, står museets faglige personale til rådighed ved bestilte foredrag, rundvisninger og lign.

For at skabe flerfaglighed og koordinere eventuelle fokusemner, afholdes årligt flere formidlingsmøder for det faglige personale. Her vendes også formidlingsprojekter af længere varighed, eksempelvis særudstillinger og permanente udstillinger.

Udstillingsvirksomhed

Det er museets ambition at have et årshjul i formidlingen baseret på tre udstillingsprojekter (permanente såvel som særudstillinger) pro anno:

- September 2017-december 2017: *Detektor* (særudstilling med fokus på perspektivet LAND)
- November 2017 – august 2018: *Reformationsjubilæum* (særudstilling med fokus på perspektiverne BY og LAND)
- Marts 2018-oktober 2018: *Vikinger ved Verdens ende* (særudstilling med fokus på perspektivet VAND)
- Maj 2018-oktober 2018: *Fra Fattiggård til Plejehjem* (særudstilling med fokus på perspektivet BY)
- Efterår 2018-?: *Hjørring Bys Historie* (permanent udstilling med fokus på perspektivet BY)
- April 2019-oktober 2019: *Den sorte jøde* (særudstilling med fokus på LAND)
- Sommer 2019-?: *Introduktion til Vendsyssel* (permanent udstilling med fokus på hele spektret BY – VAND – LAND)

Tematiske satsninger i forskning og formidling:

Vendsyssel Historiske Museum ønsker at sætte fokus på Vendsyssel som helhed gennem et fokus på de tre centrale elementer, som i dag konstituerer landsdelen: De moderne bymiljøer, forholdet til naturen (og herunder særligt vandet) og menneskets udnyttelse af landskabet fra fortid til nutid. Hvad der er karakteristisk for Vendsyssel, og hvad som har formet landsdelen og de beboere, der befinder sig her, er blot nogle af de emner der søges bearbejdet. Med udgangspunkt i den tredelte strategiske satsning vil museet gennem en mere aktiv forskningspolitik bl.a. tilvejebringe materiale til en række nye permanente udstillinger.

Arbejdet med de tematiske satsninger skal ligeledes ses som en katalysator for museets forsknings- og formidlingsaktiviteter i den kommende periode efter 2020.

BY

Historisk Arkiv og Afdelingen for Nyere tid har i mange år haft en indsamlingspraksis rettet mod Hjørring Kommune og by, og der findes derfor på museet en række stærke kompetencer i forhold til byens og oplandets kulturhistorie. Dette bringes i spil som forsknings- og formidlingsobjekt, og får en væsentlig betydning i forbindelse med museets kommende byhistoriske udstilling.

VAND

Kystkulturen og forholdet til materiel kultur langs kysten er et fokusområdet som museets medarbejdere gennem mange årtier har beskæftiget sig med, men som i de senere år er blevet mere målrettet, dels gennem et ph.d.-projekt om Atlantvolden, der er forankret på museet, dels

gennem en lang antikvarisk tradition for at undersøge de til tider erosionstruede fortidsminder (fra ældre stenalder og frem til i dag) langs kysten.

LAND

Museet har Hjørring Kommune som ansvarsområde for Nyere tid, men forvalter for arkæologiens vedkommende også ansvaret i Brønderslev, Frederikshavn og Læsø Kommune. Museet er derfor den naturlige repræsentant for studiet af det vendsysselske landskab som helhed. En del af museets medarbejdere (på både arkæologi og nyere tid) er specialiserede i bebyggelsehistorie, og spiller således en væsentlig rolle i forhold til fornyelsen af museets permanente kulturhistoriske udstilling, der indledes med en introduktionsudstilling til den vendsysselske landsdel.

Indsamling, registrering og bevaring

I forhold til det museumsfaglige arbejde indenfor de tre ovennævnte søjler er det museets ambition kontinuerligt at tilpasse særligt indsamlingspraksis i forhold til de tematikker, der oprides i forsknings- og formidlingsstrategien.

Registreringspraksis foretages med udgangspunkt i de retningslinjer, der dikteres af museumsloven og under hensyntagen til kommentarer fra Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering (2015). For netop denne søjle er museet efterhånden godt med, da et større efterslæb støt og roligt er blevet afrapporteret – hvilket har været en væsentlig pligtig opgave i de senere år.

Det bevaringsfaglige aspekt varetages af museet i tæt samarbejde med Bevaringscenter Nordjylland.